

Nasmehne otroku se oče v radosti,
 Na glavo mu rahlo rokó položi,
 In ker mu najljubša čistost je mladosti,
 Z milobnim mu glasom takó govori:

„Veselje boš vžival nad cvetjem in petjem,
 Dokler si ohraniš nedolžnost srcá,
 Ki cvetka najlepša med drugim je cvetjem,
 Ki vstvarja mogočna ga roka Bogá.

Nedolžni samó so v veselje pozvani,
 Hudobnim ni Bog še veselja daril,
 Zató si nedolžnost in čistost ohrani,
 Da boš še kot mož se cvetic veselil!“

Ciril Vuga.

Šojnica.

(Spisal Tone Tonejevič.)

Slojčev Mihec je imel grdo navado, da je prav rad ptiče na zanjke lovil. Znal je na vse načine nastavljati, in malokdaj mu je ušel plen. Dá, še celo urni veverici je vedel priti do živega. Ker je namreč imel skušnjo, da veverica odjé zanjko iz jednega stremena, jo je pa spletel v tri, in tako so se veverici zatikali zobje med luknjice, in ni je mogla odgristi.

Prav posebno rad pa je lovil naš Mihec šoje. In kako jih je prevaril? Takoj vam povem; a potrpite toliko, da ga sami zalotimo in da nam potem sam pové.

Nekega pomladnega jutra grem po poti od naše hiše v bližnji gozd. Ne hodim dolgo, kar začujem ptičji vrišč in otročje vpitje. Vedno bolj se bližam in tudi glasovi gredó proti meni. Kmalu smo skupaj. Slojčev Mihec drži v rokah šoje, katera se neznansko dere in skuša uiti. Ko Mihec mene zagleda, jo hoče udariti v gozd. A jaz stopim malo hitreje in počakati me mora. Jokajoč drži šoje čez život in prosi, naj ga pustim. In vendar mu jaz še nisem rekel besede. A poznal me je

že in vedel, da sem močnejši od njega. Slaba vest! Ko tedaj vidim, da Mihec ni nedolžen in noče spustiti kričeče šoje, me zgrabi jeza, moja jeza pa zgrabi Mihca na jedni strani za lase, na drugi za uho. — in prav pošteno pritegne. A glej ga otroka! Še ne vé, kaj hočem. Vedno trje stiska šoja, da se začne še grje dreti. Zdaj pa primem za Mihčevi roki, potegnem narazen, in upehana šoja pade na tla, zvrne se na hrbet in široko zazija. — A žilava žival se vendar prevrne in težko odleti na bližnjo smreko. Mihec pa ostane v mojih rokah.

Sam ne vem, kaj naj storim z malim grešnikom. Iz zadrege me rešijo gospod župnik. Ravno od nasprotni strani gredó proti nama.

»Kaj imata?« vprašajo z nasmehom, kakor bi že nekaj slutili.

»Gospod župnik!« odgovorim, »Mihec naj vam sam pové. Resnico mora govoriti, jaz vse dobro vem.« Mihec začne jokati, a ne pomaga nobeno mazilo.

»Le brž, le brž!« ukažejo župnik.

Ves v solzah pripoveduje tedaj Mihec, da ima šojam nastavljeno tam v Gorjančevi rebri, in da je le to danes prvo vjel.

»Prvo?« vprašajo neverjetno gospod.

»Prvo — —. A zadnjič sem tudi jedno vjel.«

»Zadnjič jedno in predzadnjič jedno!«

»Tri sem vjel letos.«

»Že vidim, da se mi lažeš. Zato se zgovoriva ob drugi priliki. Zdaj vem, zakaj vsi otroci v šoli pravijo, da si ti najporednejši. Je že dobro.«

»Gospod župnik!« prične Mihec milo, »odpustite mi; nič več ne grem nastavljat. Povedati hočem vse, da mi le prizanesete. Res sem vjel tri šoje letos, a tudi več drugih ptičev.«

»Dovolj! Nočem vpraševati, kaj si delal ž njimi. Za kazen nama pokaži, kje in kako imaš nastavljeno. Kaj ne, vi greste z nama« — rekó še proti meni obrnjeni.

»Prav rad, ker sem ravno tje namenjen.«

Tako gremo v gosjem redu v Gorjančevo reber: na čelu Mihec, za njim gospod župnik in zadaj jaz.

Kmalu smo na mestu. Kdo bi bil pričakoval, da zna Mihec tako umetno past narediti. Težko je ni nataktniti, a kdor ni videl kaj jednakega, ne naredi šojnice — tako je rekel Mihec tej stvari — za ves svet.

Gospod župnik ukažejo Mihcu, da mora sam pripovedovati, kako se naredi šojnica.

Mihec sprva zardí, naposled se pa le ojači in začne:

»Najpreje treba narezati butarico leskovih šibic. Le-te se potem priostijo in potaknejo v krogu druga tik druge v zemljo. Te po konci stoječe šibice se potem upognejo in zvežejo na vrhu s trto. Tako ima to potem podobo visokega klobuka. V notranjem se priveže pri vrhu koruzin storž, da visi v sredi šojnice. Glavna stvar pa pride še-le sedaj. Tam doli pri dnu, kjer smo pustili nekaj vmesja, se vtakne napošev količ z žimnato zanjko v tla. Zanjka pa mora biti vsaj za malo ped od zemlje. In tako prileti šoja, ugleda koruzo, sede na tla k šojnici in skuša ulomiti do storža. Brž ugleda odprtino pri tleh, hoče do koruze, glavo vtakne v zanjko, katera se pa zadrigne in zadavi šoja. —

»Že vem dovolj!« rekó gospod župnik. »Poslušaj, kaj ti pravim. Ne muči živalij! Li ne veš, kaj velewa peta božja zapoved? Kdo te je tako učil? Ne, kaj takega ne smeš delati. Prav občutljivo kazen zaslužiš, a za danes naj bode. Tu na mestu pa izderi vse šibe in razmeči šojnico.« —

»Tako. Bom že pazil odslej holj na te. Zdaj pa pojdi domov in povej očetu, kaj si danes staknil.«

Po teh besedah se Mihec oddalji; midva z gospodom pa greva na drugo stran.

Kako se je Mihcu doma zgodilo, ne vem. Morebiti še povedal ni nič očetu. Vse hvalevredno pa je storil, ker od tega časa ni več hotel ptičev loviti. —

In sedaj je Slojčev Mihec že gospodar Slojec. Ni pa še pozabil dogodka v Gorjančevi rebri, in prav rad pripoveduje, kako so ga rajni gospod župnik o d v a d i l i ptiče loviti.

